

Krakowska edukacja zmienia się dzięki UE

2019-04-29

1 maja 2004 r. Polska wstąpiła do Unii Europejskiej. Przez następnych kilkanaście lat krakowska edukacja z powodzeniem korzystała ze wspólnotowego wsparcia. Dzięki środkom z UE miasto, a także szkoły i inne jednostki oświatowe zrealizowały dziesiątki różnorodnych projektów - systemowych i zindywidualizowanych, inwestycyjnych i miękkich, o lokalnym i międzynarodowym zasięgu. Do końca 2020 roku wysokość unijnego dofinansowania przekroczy 200 mln zł. Efekty długo by wymieniać: nowoczesne pracownie zawodowe, innowacyjne metody nauczania i wspierania uczniów, wymiany rówieśnicze, kontakty z zagranicznymi szkołami...

Obecnie trwa trzeci okres unijnego programowania - na lata 2014-2020 (poprzednie to 2004-2006 i 2007-2013). **W sumie w latach 2004-2020 Kraków zrealizuje 64 projekty edukacyjne współfinansowane z unijnych funduszy strukturalnych o łącznej wartości ponad 160 mln zł.** Można je podzielić na dwie grupy. Pierwsza to projekty inwestycyjne - tzw. twarde, czyli te, które zostawiają materialny ślad i wymagają sporych nakładów finansowych (np. rozbudowa bazy dydaktycznej czy termomodernizacja). Druga grupa to projekty nieinwestycyjne - zwane miękkimi, ponieważ ich efekty są niematerialne (m.in. budują kapitał ludzki i wzmacniają więzi społeczne). Celem tych ostatnich może być m.in. poprawa systemu oświaty, opracowanie innowacyjnych metod nauczania czy stworzenie sieci współpracy międzynarodowej.

Spośród projektów inwestycyjnych zrealizowanych w Krakowie na plan pierwszy wybijają się te mające na celu **poprawę jakości kształcenia zawodowego oraz warunków, w jakich prowadzona jest praktyczna nauka zawodu.** Aby sprostać wymaganiom pracodawców oraz rozwijającego się rynku (zwłaszcza pod względem coraz nowszych i zaawansowanych technologii) szkoły techniczne i branżowe muszą korzystać z nowoczesnej bazy dydaktycznej. Modernizowanie pracowni zawodowych oraz zakupy wysokospecjalistycznego wyposażenia dydaktycznego (urządzeń, oprogramowania) pozwalają unowocześniać i uatrakcyjnić kształcenie w poszczególnych branżach. Ważnym komponentem jest ustawiczne szkolenie kadry nauczycielskiej w zakresie nowych technologii. Inwestycje te podnoszą jakość nauczania i pozwalają wyposażać uczniów w umiejętności i kwalifikacje zawodowe oczekiwane przez firmy i pracodawców.

Dzięki środkom unijnym w Krakowie zmodernizowano i doposażono m.in.:

- bazę dydaktyczną Zespołu Szkół Poligraficzno-Księgarskich (więcej nowoczesnych pracowni, sprzętu i oprogramowania),
- pracownie samochodowe w Zespole Szkół Mechanicznych nr 2 (skomplikowane urządzenia oraz stanowiska badawcze, obsługowe i diagnostyczne),
- pracownie nauki zawodu w Zespole Szkół Gastronomicznych nr 1 (profesjonalne stanowiska robocze i sprzęt),
- pracownie elektroniczne i informatyczne w Zespole Szkół Łączności w Krakowie (nowoczesny sprzęt dydaktyczny, szkolenie nauczycieli z nowych technologii i urządzeń), ponadto stworzono i wyposażono pracownie sieciowych systemów operacyjnych i teleinformatyczną,
- kilka pracowni w Zespole Szkół nr 1 (specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie),
- bazę dydaktyczną Centrum Kształcenia Praktycznego (m.in. pracownia budowlana,

- pracownia mechatroniki, pracownia odnawialnych źródeł energii, spawalnia),
- pracownię wiertniczą i płynów wiertniczych w Zespole Szkół Zawodowych Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa (nowoczesne narzędzia dydaktyczne, np. inklinometr i mikroskopy cyfrowe),
- pracownie chemiczne w Zespole Szkół Chemicznych (sprzęt techniczno-dydaktyczny),
- bazę dydaktyczną Zespołu Szkół Mechanicznych Nr 1 (pracownie i sprzęt).

Termomodernizacja budynków oświatowych to kolejna ważna inwestycja realizowana przy współudziale środków unijnych. Projekt zakłada wykonanie tego zadania w 27 krakowskich szkołach, przedszkolach i placówkach – w 2017 r. prace zrealizowano w 11 budynkach, w 2018 r. – w 10 budynkach. Na rok 2019 zaplanowano termomodernizację 6 obiektów. Celem jest poprawa jakości powietrza (redukcja emisji dwutlenku węgla i pyłów PM10 i PM2,5) oraz zmniejszenie poboru energii, a co za tym idzie – obniżenie kosztów funkcjonowania placówek oświatowych. Wartość całego projektu to 23 mln zł, z czego prawie 12,7 mln zł to dofinansowanie z UE, a reszta – wkład własny Krakowa.

Wśród przedsięwzięć edukacyjnych zrealizowanych w Krakowie przy wsparciu UE **pod względem liczebnym przeważają projekty miękkie, których bezpośrednimi beneficjentami są uczniowie i nauczyciele.** Można wśród nich wyróżnić projekty mające na celu:

- wyrównywanie szans edukacyjnych, wspieranie uczniów słabszych oraz uczniów zdolnych (np. „Indywidualizacja nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Miejską Kraków”, „ICT – Inspirujące-Ciekawe-Twórcze – program realizacji zajęć pozalekcyjnych w małopolskich ośrodkach wychowawczych”, „Okno na Europę – nauka języka angielskiego”);
- rozwijanie kompetencji kluczowych i zainteresowań uczniów, „Akademia Młodych Matematyków”, „Młodzieżowa E-Akademia Nauk Matematyczno-Przyrodniczych”, „Eko-Chemik”);
- wsparcie w kształceniu zawodowym i w wyborze zawodu (np. „Praktyczna gastronomia we współczesnej Europie”, „Złota rączka na rynku pracy”, „Azymut kariery edukacyjno-zawodowej”, „Ekonomista, Handlowiec = Zawodowiec”, „Profesjonalny technik elektryk i technik elektronik na małopolskim rynku pracy”);
- opracowanie i wdrażanie innowacyjnych metod przekazywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych (np. „Małopolska Chmura Edukacyjna”);
- opracowanie i wdrażanie nowatorskich programów nauczania (np. „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”, „Projektowanie interdyscyplinarne – nowy wymiar kształcenia”, „USG – Uczeń, Społeczeństwo, Gospodarka”, „Większa Wiedza – Lepsza Przyszłość”);
- wypracowanie nowych rozwiązań w kształceniu nauczycieli, doskonalenie kadry pedagogicznej (np. „Praktyczne Wychowanie Fizyczne”, „Wspomaganie rozwoju szkół w Gminie Miejskiej Kraków”);
- zwiększanie dostępności wychowania przedszkolnego (tworzenie dodatkowych oddziałów przedszkolnych).

Aktualnie, poza projektem termomodernizacji, Miejskie Centrum Obsługi Oświaty w Krakowie

realizuje **przedsięwzięcie pod nazwą Centrum Kompetencji Zawodowych. Składa się na nie sześć odrębnych projektów skierowanych do branż:** budowlanej, mechanicznej, turystyczno-gastronomicznej, elektryczno-elektronicznej, rolniczo-leśnej z ochroną środowiska oraz administracyjno-usługowej. Całkowita wartość przedsięwzięcia wynosi prawie 31,5 mln zł, z czego dofinansowanie z UE to ponad 28 mln zł. W projektach uczestniczy 27 zespołów szkół zawodowych i Centrum Kształcenia Praktycznego. Główne cele to: zwiększenie szans uczniów szkół zawodowych na rynku pracy (kursy, szkolenia, staże realizowane w warunkach zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy), podniesienie kompetencji zawodowych nauczycieli oraz dostosowanie wyposażenia szkół i placówek do standardów rynkowych. Przewiduje się, że w kursach i szkoleniach weźmie udział prawie 8 tys. osób (w tym około 7,3 tys. uczniów i kilkuset nauczycieli), a w stażach i praktykach – ponad 3 tys. uczniów.

Należy jednak pamiętać, że wsparcie UE to nie tylko fundusze strukturalne, ale **również programy wspomagające międzynarodową współpracę szkół, takie jak: Socrates Comenius, Leonardo da Vinci, Młodzież w Działaniu, Erasmus+.** Szkoły – zarówno ogólnokształcące, jak i techniczne – biorą w nich udział indywidualnie. Nawiązują kontakty ze swoimi odpowiednikami za granicą, organizują wymiany uczniów i nauczycieli, realizują rozmaite projekty, dzielą się doświadczeniami i wiedzą, upowszechniają wiedzę o różnorodności kultur i języków europejskich. **Od 2004 r. krakowskie szkoły zrealizowały 341 takich projektów, a ich łączna wartość wyniosła 10 mln euro.**

Zobacz także:

- [Kraków zmienia się dzięki Unii Europejskiej](#)